

**UCHWAŁA NR XL/366/2021
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU**

z dnia 29 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz. 218 i 956), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Pułtusk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU**

Ireneusz Purgacz

Załącznik
do Uchwały XL/366/2021
Rady Miejskiej w Pułtusk
z dnia 29 marca 2021 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE**

na lata 2021 - 2026

Pułtusk 2021r.

Spis treści

I. Wstęp

II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

1. Definicja przemocy
2. Rodzaje przemocy

III. Analiza zjawiska przemocy

1. Dane liczbowe z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk
2. Dane liczbowe z Komendy Powiatowej Policji w Pułtusk
3. Dane liczbowe z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusk

IV. Cele programu

1. Cel ogólny
2. Cele szczegółowe
3. Adresaci programu

V. Podmioty realizujące Program

VI. Czas realizacji Programu

VII. Przewidywane efekty realizacji Programu

VIII. Sposób monitorowania i sprawozdawczości

IX. Źródła finansowania Programu

X. Harmonogram działań

I. Wstęp

Rodzina stanowi najmniejszą a zarazem podstawową grupę społeczną. To ona jest pierwszym środowiskiem dającym człowiekowi możliwość wszechstronnego rozwoju, zaspokajania jego wielu potrzeb i wprowadzania go w świat wartości i norm społecznych. W rodzinie centralne role pełnią matka i ojciec, którzy przekazują dziecku nawyki, postawy, kształtują sposoby zachowania. Dobrze funkcjonująca rodzina powinna stanowić źródło miłości i akceptacji, dawać poczucie bezpieczeństwa poprzez spójność wewnętrzną i obecność osób, na które można liczyć. Zdrowie społeczeństwa jako całości jest zależne od tego, czy poszczególne komórki – czyli rodziny – rozwijają się prawidłowo, czy spełniają swoje funkcje, np.: prokreacyjną, opiekuńczą, wychowawczą, społeczną, ekonomiczną, kulturotwórczą.

Współczesna cywilizacja stwarza w miarę swoich postępów coraz większe zagrożenie dla rodziny, zakłócając jej funkcjonowanie i podkopując podstawy jej egzystencji. Postępujące tempo życia, jego nerwowość, notoryczny brak czasu, niedostrzeganie perspektyw na jutro rzutują w bardzo poważnym stopniu na sytuację psychiczną rodziny, czyniąc spustoszenie w relacjach międzyludzkich. W związku z tym coraz częściej pojawiają się rodziny, które nie potrafią, nie mogą, a niekiedy nie chcą realizować swych podstawowych funkcji. Należą do nich często rodziny rozbite, konfliktowe, nadużywające napojów alkoholowych, popełniające przestępstwa, chore fizycznie lub przejawiające zaburzenia psychiczne. Rezultatem tego jest często stosowana **przemoc domowa**. Zdarza się ona wszędzie, w rodzinach ubogich, średnio zamożnych oraz bardzo bogatych, w środowiskach marginesu społecznego jak i w tak zwanych dobrych rodzinach. Długotrwałe krzywdy emocjonalne i fizyczne mogą pozbawić jednostkę możliwości i umiejętności bycia samodzielnym, twórczym, zaradnym członkiem społeczeństwa. Zazwyczaj jest to zamknięty krąg z wzorami przekazywanymi z pokolenia na pokolenie, z którego bez pomocy z zewnątrz trudno się wyrwać. Dlatego też powszechne zainteresowanie i troska o warunki życia obywateli w tym kraju może zmienić sytuację osób dotkniętych zjawiskiem przemocy.

Propagując ideę pomocy osobom pokrzywdzonym został opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na

lata 2021 – 2026, którego celem jest podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, który koreluje z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pułtusk.

Program powstaje w szczególnym okresie. W marcu 2020 roku wprowadzony w Polsce stan epidemii, który był związany z zagrożeniem rozprzestrzeniania się zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2, wywołującego chorobę COVID-19 wiązał się z ograniczeniem działalności gospodarczej, zmniejszeniem zakresu lub wyłączeniem z funkcjonowania instytucji, zakładów pracy i izolacją społeczną. Kryzys i restrykcje doprowadziły do pogorszenia się sytuacji zawodowej i społecznej mieszkańców Gminy Pułtusk, a w szczególności wpłynął niekorzystnie na prawidłowe funkcjonowanie rodzin. Z uwagi na niepewne prognozy i pojawiające się nowe wyzwania oraz potrzeby społeczeństwa, w kolejnych latach realizacji Programu ważne będzie zwiększenie nakładów na stworzenie kompleksowego wsparcia rodzinom, podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zwłaszcza dbałość o ich zdrowie psychiczne, a także zapewnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańcom Gminy Pułtusk.

II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc to nie to samo co agresja. To co odróżnia przemoc od agresji, to przewaga sił jednej ze stron. W przemocy jest ona zawsze po stronie sprawcy, w przypadku agresji

zrównoważona. Gdy siły obu stron są równe i dochodzi do zachowań agresywnych, wówczas możemy mówić jedynie o sytuacji konfliktowej.

O przemocę mówimy wówczas, gdy spełnione są cztery warunki:

1. Intencjonalność – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.

2. Nierównowaga sił – w relacji jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą. Jest silniejsza fizycznie, psychicznie, materialnie, zawodowo, społecznie i wykorzystuje tę przewagę, aby zmusić kogoś do podporządkowania swoim życzeniom.

3. Naruszanie praw i dóbr osobistych – sprawca wykorzystuje swoją przewagę i narusza podstawowe prawa ofiary, daje sobie prawo by drugą osobę obrazić, uderzyć, skrytykować, zabrać coś lub nie dać. Nie liczy się z jej potrzebami, protestami i uczuciami.

4. Powodowanie cierpienia i bólu – sprawca naraża zdrowie ofiary na poważne szkody. Niekiedy zagraża jej życiu. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony. Szkody mogą być wymierne lub nie, widoczne lub niedostrzegalne, natychmiastowe czy odroczone w czasie.

Jeżeli te cztery warunki zostaną spełnione, wówczas bez wątpienia możemy mówić, że w danej relacji występuje zjawisko przemocy.

Stronami w przemocę domowej są osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie i osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Zjawisko przemocy może występować w różnych relacjach. W każdej z nich zawsze występuje nierównowaga sił – przez co osoba słabsza ma mniejszą zdolność do obrony:

1. **Mężczyzna – kobieta** - to najczęściej występująca przemoc. Mężczyzna wykorzystując swoją przewagę np. siłę fizyczną, pozycję społeczną, zależność ekonomiczną, podporządkowuje sobie partnerkę wbrew jej woli.

2. **Kobieta – mężczyzna** - przemoc w tej relacji pojawia się coraz częściej, choć ciągle wzbudza wiele kontrowersji. Powstaje wówczas, gdy kobieta ma przewagę nad mężczyzną w sferze ekonomicznej, intelektualnej i emocjonalnej. Często szantażuje, ma pretensje, które zniewalają mężczyznę i uniemożliwiają jego samoobronę. Kobiety stosują również wobec mężczyzn przemoc fizyczną, ale zdarza się to rzadko.

3. **Rodzic – dziecko** - rodzice wykorzystują swoją przewagę we wszystkich aspektach życia np. siła fizyczna, doświadczenie zawodowe, dojrzałość emocjonalna i umysłowa. Oprócz tego mają tzw. „władzę rodzicielską”, która pozwala niektórym rodzicom traktować dzieci jak swoją własność, z którą mogą robić to, co uważają za słuszne.

4. **Dorośle dzieci-starzejący się rodzice** – często zdarza się to w rodzinach, w których dzieci przez wiele lat doświadczały przemocy ze strony rodziców lub były świadkiem stosowania przemocy jednego rodzica wobec drugiego. „Wyuczyły” się zachowań przemocowych i w wyniku zmiany układu sił zaczęły je stosować.

5. **Rodzina-niepełnosprawny** – opieka nad chorym i niepełnosprawnym członkiem rodziny wymaga wielu wyrzeczeń i podporządkowania swojego życia potrzebom chorego. Wywołuje to wiele nieprzyjemnych emocji, tj. żal, smutek, frustracja, bezsilność, bezradność, poczucie krzywdy. Jest to trudne i nie wszyscy potrafią sobie z tym poradzić. Często jedynym znanym sposobem rozładowania ww. emocji jest agresja wobec chorego.

6. **Starsze rodzeństwo-młodsze** – starsze dzieci często znęcają się nad młodszymi, powielając tym samym zachowania przemocowe dorosłych zaobserwowane w domu, które mają na celu wymuszenie posłuszeństwa i podporządkowanie. Przypomina to zjawisko „fali” w wojsku i szkole.

7. **Rodzina-inni** – dotyczy to szczególnie członków rodziny o innej orientacji seksualnej. Narażeni są oni na szykany, przemoc fizyczną i psychiczną. Sytuację tych osób pogarsza mała tolerancja społeczna, przyzwalająca na przemocowe traktowanie.

Przedstawione relacje pokazują, że osoby doznające przemocy w rodzinie, w zależności od układu „wchodzą” także w rolę sprawców, np. można być ofiarą w relacji z ojcem/matką dziecka a sprawcą w relacji z dzieckiem albo innym członkiem rodziny.

Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Czynniki wpływającymi na kumulowanie się agresji w zachowaniu sprawców długotrwałej przemocy są m. in.: zła sytuacja mieszkaniowa, ciągłe kłopoty finansowe, problemy zdrowotne, niska pozycja społeczna, ciągłe niepowodzenia w przewyżnianiu trudności życiowych, niemożność prawidłowego odreagowania swoich emocji, zaburzenia osobowościowe i charakterologiczne, uzależnienia występujące w rodzinie.

Rodzaje przemocy :

1. **Przemoc fizyczna** - jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie życia.
2. **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej lęku, strachu oraz szantaż.
3. **Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdepresjonowania jej seksualności.
4. **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. **Zaniedbanie** – to ciągłe niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny.

Próba podjęcia celowych, zamierzonych oraz jednolitych działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która została uchwalona w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z art. 6 ust.2 pkt.1 zobowiązuje gminę do „tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

Realizacji tego zadania ma służyć **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pułtusk na lata 2021-2026.**

Program wchodzi w życie przy następującym stanie prawnym:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r.- kodeks rodzinny i opiekuńczy.
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - kodeks karny.
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

III. Analiza zjawiska przemocy na terenie Gminy Pułtusk

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce, jest to również ważny problem na terenie naszego miasta i gminy.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy w rodzinie. Przemoc w rodzinie to ciągle jeszcze temat wstydlivy, często zatajany, aż do chwili zaistnienia sytuacji drastycznych i bezpośredniej przemocy fizycznej. Zjawisko przemocy jest trudne do zdiagnozowania również ze względu na różnorodność form występowania przemocy.

Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Pułtusk wg stanu na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 24 073 osób .

Z danych liczbowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem (świadczeniami pomocy społecznej bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania) wynosiła: 633 rodziny liczące **1443 osoby** w 2017 roku, 614 rodziny liczące **1358 osoby** w 2018 roku, 585 rodziny liczące **1302 osoby** w 2019 roku.

Poniższe zestawienia obrazują zarejestrowane działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusku w sytuacjach stwierdzonej przemocy w rodzinie w latach 2017 – 2019.

1. Dane liczbowe z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk

Tabela 1. Liczba rodzin objętych pomocą, zakwalifikowanych do pomocy z różnych powodów trudnej sytuacji życiowej.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2017		2018		2019	
	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
UBÓSTWO	460	1039	431	969	395	867
SIEROCTWO	0	0	0	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	10	10	20	24	18	18
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	70	354	72	350	63	328
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	58	315	58	308	54	294
BEZROBOCIE	333	933	324	903	297	809
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	244	440	232	399	225	381
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	382	785	350	658	330	601
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK. – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	132	455	109	374	94	322
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE RODZINY WIELODZIETNE	95	289	80	257	61	182
PRZEMOC W RODZINIE	0	0	0	0	1	7
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0	0	0	0	0
ALKOHOLIZM	57	84	50	64	42	69
NARKOMANIA	4	7	2	2	1	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	2	5	4	7	15	15
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY	0	0	0	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	5	12	1	2	3	7
SYTUACJA KRYZYSOWA	0	0	0	0	0	0
KLĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0	0	0	0	0

2. Dane liczbowe z Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku

Tabela 1.

L.p.	Dane	2017	2018	2019
1.	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	98	68	107
2.	Ogólna liczba ofiar przemocy	114	74	124
3.	Liczba ofiar - kobiet	83	58	94
4.	Liczba ofiar - mężczyzn	17	8	13
5.	Liczba ofiar - małoletnich	14	8	17
6.	Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	98	68	109
7.	Liczba podejrzewanych sprawców - kobiet	13	2	9
8.	Liczba podejrzewanych sprawców - mężczyzn	84	66	100
9.	Liczba podejrzewanych sprawców - nieletnich	1	0	0
10.	Ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	71	47	54
11.	Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - kobiety	7	2	1
12.	Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - mężczyźni	64	45	53
13.	Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu -nieletni	0	0	0
14.	Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza).	0	0	0

Tabela 2.

L.p.	Dane	2017	2018	2019
1.	Liczba interwencji domowych ogółem	325	255	293
2.	w tym dotyczących przemocy w rodzinie	62	67	60

Tabela 3.

L.p.	Dane	2017	2018	2019
1.	Liczba sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu ogółem	71	47	54
2.	- kobiety	7	2	1
3.	- mężczyźni	64	45	53
4.	- nieletni	0	0	0
5.	w tym: przewieziono do izb wytrzeźwień	0	0	0
6.	- kobiety	0	0	0
7.	- mężczyźni	0	0	0
8.	- nieletni	0	0	0
9.	w tym: przewiezieni do policyjnych pomieszczeń dla zatrzymanych do wytrzeźwienia	69	39	56
10.	- kobiety	6	2	2
11.	- mężczyźni	63	37	54
12.	- nieletni	0	0	0

3. Dane liczbowe z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusku

Tabela 1.

Diagnoza problemów alkoholowych	2017		2018		2019	
	miasto	gmina	miasto	gmina	miasto	gmina
Osoby uzależnione od alkoholu	305	77	310	155	387	194
Osoby dorosłe nadużywające alkoholu	916	230	930	234	1162	292
Osoby dorosłe współuzależnione	611	153	620	156	618	155
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	592	140	589	148	586	147

Tabela 2.

Leczenie odwykowe	2017	2018	2019
Liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego – ogółem	28	27	25
w tym:			
- leczenie stacjonarne	10	9	7
- leczenie niestacjonarne	14	16	13
- wnioski oddalone	0	0	0
- sprawy w toku	4	2	5
Rozmowy motywujące prowadzone przez członków GKRPA do podjęcia dobrowolnej terapii	54	40	37
Liczba osób korzystających z konsultacji członków GKRPA	84	76	44

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pułtusk był tworzony w roku 2020, który dla Polski był rokiem szczególnym. Jego przygotowanie obarczone było trudnościami związanymi ze zmiennością i dynamiką zjawisk, jak również procesów społecznych. Wprowadzony w marcu 2020r. stan zagrożenia epidemicznego wiązał się z ograniczeniem działalności gospodarczej, zmniejszeniem zakresu lub wyłączeniem funkcjonowania instytucji, zakładów pracy. Z uwagi na fakt, że tworzenie powyższego programu odbyło się w warunkach dużej niepewności, oparty został na danych, informacjach i prognozach, które były dostępne w okresie jego przygotowania. Zawarte w nim zapisy mogą podlegać modyfikacji w zależności od zmiany sytuacji społecznej czy pojawiających się nowych wyzwań w zakresie pomocy rodzinie, dlatego ważne jest, aby wszystkie instytucje, które dostrzegą symptomy przemocy, postępowały zgodnie z procedurami w danej placówce. Pozwoli to zwiększyć skuteczność pomocy świadczonej na rzecz osób doświadczających przemocy.

IV. Cele programu

Cel główny:

Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

- inicjowanie i wspieranie działań polegających na podniesieniu świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie;
- kompleksowa pomoc rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy;
- podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Cele działań i przewidywane efekty realizacji programu odnoszą się do obszarów:

- **profilaktyki** – promowanie wartości rodzinnych, rozwijanie umiejętności

interpersonalnych;

- **edukacji** – przekazywanie wiedzy na temat zjawiska przemocy, jego skutków, informowanie o możliwych formach pomocy;
- **interwencji** – przerwanie przemocy, ochrona ofiar, izolacja i oddziaływanie na sprawców;
- **wspierania** – przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i bezradności u ofiar przemocy, uświadamianie praw i możliwości rozwiązania problemu poprzez pomoc psychologiczną, prawną i socjalną.

Program skierowany jest do:

1. Mieszkańców Gminy Pułtusk.

2. Osób dotkniętych przemocą, w tym:

- dzieci,
- współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
- osób starszych,
- osób niepełnosprawnych.

3. Osób, które stosują przemoc.

4. Świadców przemocy w rodzinie.

5. Służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

V. Podmiotami realizującymi program przeciwdziałania przemocy w rodzinie będą:

- Urząd Miejski w Pułtusku;
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pułtusku;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku;
- Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Pułtusku;
- poradnie terapii uzależnień;
- Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku;

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusku;
- placówki oświatowe;
- placówki służby zdrowia;
- Prokuratura Rejonowa w Pułtusku;
- Sąd Rejonowy w Pułtusku;
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusku;
- prasa lokalna.

VI. Czas realizacji programu

Zakłada się, że Program Przeciwdziałania w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zostanie zrealizowany w latach 2021 – 2026.

VII. Przewidywane efekty realizacji programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą poprzez:

- wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- zmianę postaw społeczeństwa wobec zjawiska przemocy w rodzinie;
- spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
- wykształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych u ofiar przemocy w rodzinie;
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy;
- zintegrowanie działań poszczególnych instytucji gminnych na rzecz ochrony i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz oddziałujących efektywnie na sprawców i świadków

przemocy w rodzinie;

- wzrost liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.

VIII. Sposób monitorowania i sprawozdawczości.

Monitorowanie realizacji programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację, składaną w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku do dnia 31 stycznia każdego roku.

Roczne sprawozdanie z realizacji Programu, będzie przedkładane przez Burmistrza Miasta Pułtusk, w terminie do 31 marca każdego roku, Radzie Miejskiej w Pułtusku.

IX. Źródła finansowania programu.

Program będzie finansowany ze środków budżetu Urzędu Miejskiego w Pułtusku, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

X. Harmonogram działań:

Cel główny :
Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
I. Podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie	1. Upowszechnienie informacji na temat przemocy w rodzinie i podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.	- prelekcje i pogadanki - upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie - dostępność do ogólnopolskich i lokalnych całodobowych telefonów zaufania, interwencyjnych, lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie - artykuły w lokalnych mediach - ulotki - umieszczenie informacji na stronie BIP Urzędu Miejskiego	- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pułtusku - Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku - GKRPA w Pułtusku - prasa lokalna - placówki oświatowe	2021 - 2026
	2. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy.	- działalność placówek wsparcia dziennego - organizowanie zajęć w ramach szkolnych programów profilaktyki oraz imprez środowiskowych	- MOPS w Pułtusku - PCPR w Pułtusku - placówki oświatowe - GKRPA w Pułtusku - Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku - organizacje pozarządowe	2021 - 2026
	3. Prowadzenie działalności profilaktycznej z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wśród osób dorosłych.	- promowanie grup wsparcia i grup samopomocowych - organizowanie spotkań edukacyjnych i zajęć warsztatowych	- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pułtusku - Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku - MOPS w Pułtusku - GKRPA w Pułtusku	2021 - 2026
II. Kompleksowa pomoc rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy	1. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie	- podejmowanie procedury Niebieskiej Karty - funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy	- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pułtusku	2021 - 2026

		<p>w Rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> - specjalistyczne poradnictwo : psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, medyczne, prawne i socjalne - udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej - pobyt dzieci w placówkach wsparcia dziennego - prowadzenie grup wsparcia - prowadzenie Interdyscyplinarnego Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy Domowej w Pułtusk -udzielanie bezpiecznego schronienia osobom doznającym przemocy w rodzinie w placówkach świadczących specjalistyczną pomoc -izolacja sprawców przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS w Pułtusk - PCPR w Pułtusk - Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk - GKRPA w Pułtusk -placówki oświatowe - Urząd Miejski w Pułtusk - placówki służby zdrowia -Sąd rejonowy w Pułtusk -Prokuratura Rejonowa w Pułtusk 	
	2. Realizowanie programów korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie - stosowanie procedury Niebieskiej Karty - rekrutacja do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie - programy dla osób stosujących przemoc - programy dla rodziców i opiekunów stosujących przemoc wobec dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pułtusk - PCPR w Pułtusk - Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk - GKRPA w Pułtusk - poradnie terapii uzależnień 	2021 - 2026
III. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług	<p>1.Szkolenia grup zawodowych realizujących zadania tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>2. Współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami z zakresu monitoringu w realizacji planów pomocowych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia osób przeprowadzających interwencje - szkolenie specjalistów pracujących z osobami doznającymi przemocy oraz stosującymi przemoc w rodzinie - szkolenie członków zespołu interdyscyplinarnego - szkolenie grup zawodowych m.in nauczycieli pracujących z dzieckiem i rodziną - udział w konferencjach w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wizytach studyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pułtusk - MOPS w Pułtusk - Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk - placówki oświatowe - placówki służby zdrowia - GKRPA w Pułtusk - PCPR w Pułtusk - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pułtusk - organizacje pozarządowe 	2021 - 2026

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 6 ust. 2 pkt 1 nałożyła na gminę obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Wobec powyższego Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2014 – 2020. Głównym celem programu jest podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Program stanowi plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, a tym samym przyczyni się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania i ograniczenia zjawiska przemocy. Realizacja Programu zakłada, że nastąpi dalszy wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy i zostanie wzmocniony zintegrowany i efektywny system pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PULTUSKU

Ireneusz Purgacz